

Ontmoetingsplek

Volkstuin de Fazant

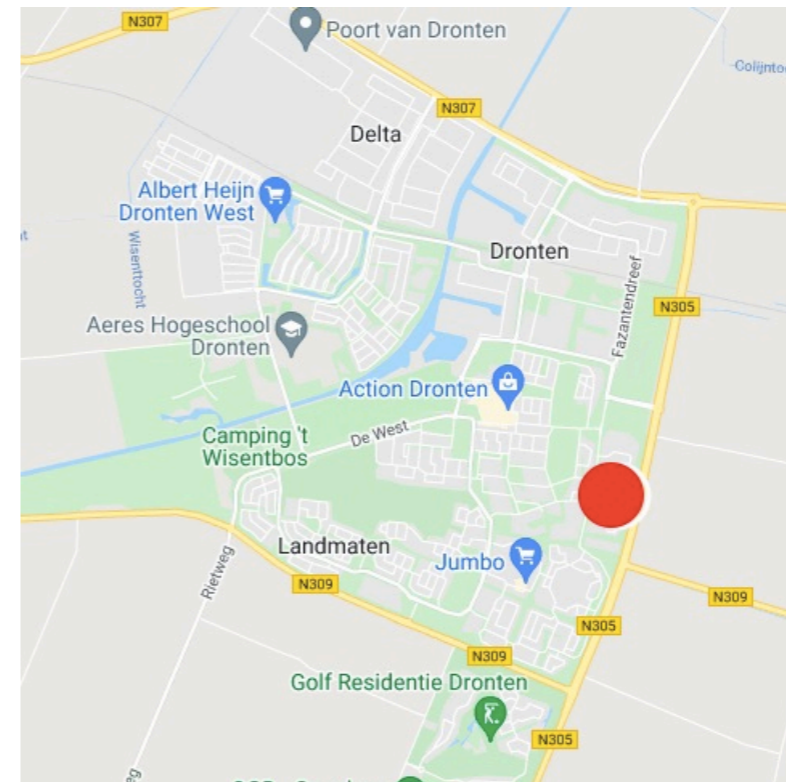
Ontmoetingsplek Volkstuincomplex de Fazant Dronten

Projectplan aug 2022

auteurs:
Marlies Zwanenburg
Nellie Philipsen

INHOUD

1. Aanleiding
2. Het plan
3. De aanpak
4. Nazorg

Afbeelding 1: Lokatie Volkstuincomplex de Fazant- Dronten

TOEKOMSTBEELD

Het volkstuincomplex de Fazant is een groene plek waar je met plezier geniet van het groen en de mensen die een tuintje hebben. De sfeer is gemoedelijk en inspirerend. Bezoekers komen in contact met buurtbewoners en maken een praatje. De omgeving is aantrekkelijk ingericht en straalt rust uit. Het gebied nodigt uit om te bezoeken en een wandeling te maken.

Dit is ons streefbeeld van het volkstuincomplex in de woonwijk de Fazant.

Nellie:

Wat zou het leuk zijn wanneer oud volkstuinters wat makkelijker even naar de tuin toe kunnen lopen. Zij kunnen dan even een praatje maken en zien hoe de tuintjes erbij liggen. Vooral voor de mensen met een rollator of rolstoel is het heel moeilijk om hier even te wandelen. Vaak is er wel behoefte en vinden ze het fijn om even naar buiten te gaan. Ze hebben jaren een tuintje gehad. Het is dan prettig om eens even een keer te kunnen kijken hoe de planten erbij staan en te zien welke groenten er worden verbouwd.

Marlies:

Het is voor de wijk een prettig gebied om even langs te lopen. Een klein wandelingetje is voor ons vaak even de volkstuintjes om. De tuintjes geven een goed beeld van wat er kan groeien en bloeien op de rijke klei van de polderbodem. De diverse planten en bloemen die er groeien trekken diverse insecten aan. Het is boeiend om te zien wat zoal wordt verbouwd in de tuintjes. De diversiteit en afwisseling maakt het complex tot een mooi groengebied. Ik vind het wel leuk om van anderen te horen hoe ze groenten en fruit verbouwen. Ik vind het belangrijk dat kennis en ervaring wordt overgedragen naar een nieuwe generatie. Natuureducatie helpt hierbij. Een ontmoetingsplek zou hier een mooie bijdrage aan kunnen leveren.

Volkstuincomplex de Fazant

De Volkstuinvereniging de Pioniers is beheerder van het complex. Zij zorgen voor de uitgifte van de tuintjes. Aan de hand van de voorschriften kunnen huurders aan de slag met het verbouwen van groente en fruit. De vereniging heeft totaal 350 leden. Zij beheren 3 complexen binnen het dorp Dronten. Het complex de Fazant is gelegen in de wijk zuid en is ca. 2 ha groot. De tuintjes zijn verdeeld in 1 are.

Op dit moment zijn alle tuintjes verhuurd. Er is een wachtlijst voor de uitgifte van een moestuintje voor dit complex. De contributie voor een tuintje is 32,50 per jaar. De inkomsten komen direct weer ten goed voor het complex. Te denken valt aan de kosten van huur van de grond bij de gemeente en het onderhoud van de pompen. De vereniging heeft geen winst oogmerk. Alle werkzaamheden worden door vrijwilligers uitgevoerd.

De laatste jaren verdwijnt de oude generatie volkstuinters. De kennis en kunde van het oude volkstuintieren nemen zij met zich mee. Momenteel is een nieuwe categorie inwoners die een volkstuin huurt. Meer jongeren willen duurzamer leven en groente en fruit zelf kweken. Zij missen echter de kennis en praktijkervaring van de oude generatie.

Het volkstuincomplex maakt steeds meer onderdeel uit van het wandelgebied in de wijk. Vele inwoners laten hun hond uit of maken even een ommetje rond de tuin. Ook de bewoners van het nabijgelegen woningcomplex de Wieckslag maken regelmatig gebruik van de wandelmogelijkheden binnen het complex.

Daarnaast wil de vereniging ook maatschappelijke initiatieven steunen. Denk hierbij aan het faciliteren van natuurlessen voor scholen of het verbouwen van groente voor de voedselbank. De school de Klimboom heeft een project in het complex de Munten (het buitenlokaal) waar leerlingen en ouders groentes kweken.

EEN ONTWERP

Het eerste idee voor een ontmoetingsplek ontstond door een gesprek tussen Nellie en Marlies. Zo hier en daar is het terloops ter sprake gebracht bij enkele volkstuinders van het complex. Iedereen reageerde positief. Daarna is contact gelegd met de voorzitter van de volkstuinvereniging. Al gauw kwamen vragen naar boven van wat willen jullie dan en hoe moet het er uit komen te zien. Daarom is verder nagedacht over een invulling van het voorstel.

Vorbereiding

Het bestuur is in een vroeg stadium betrokken bij het idee. In een bestuursvergadering is een toelichting gegeven op het projectvoorstel. Daarna heeft het bestuur een (online) enquête verstuurd naar de volkstuinders van het complex de Fazant om de meningen te peilen. De uitkomst was overwegend positief. Als kanttekening werd nog aangegeven dat de ontmoetingsplek geen hangplek voor jongeren moet worden. In het verleden hebben jongeren veel overlast gegeven op andere plekken van het complex. Ook is het onderhoud en toezicht genoemd als aandachtspunt.

Dit is ons streefbeeld van het volkstuincomplex in de woonwijk de Fazant.

Doel

Het doel van het project is meerledig.

De ontmoetingsplek zal

- de kwaliteit van de groene buitenruimte in de wijk vergroten
- de sociale leefbaarheid in de wijk en van het volkstuincomplex versterken
- een centrale plek zijn om elkaar te ontmoeten en kennis uit te wisselen en sociale contacten te onderhouden

Voor wie

De ontmoetingsplek is voor

- volkstuinders-
- familie van (oud)volkstuinders
- buurtbewoners

Toelichting actiepunten

1. Verbeteren toegang

Het volkstuincomplex de Fazant is het oudste complex van de vereniging. Vanuit de naastgelegen (vogel)wijk kan je met de auto naar het complex rijden. De hoofdingang is vanuit de Reiger te bereiken. De toegang is niet echt aantrekkelijk en uitnodigend. De plek is niet goed zichtbaar. Er kunnen maar weinig auto's op de parkeerplaats staan. Tuinders kunnen moeilijk met de auto naar de tuin komen. De enige goed bereikbare plek met de auto is een pad naar de zendmast die op een hoek van het complex staat. Bij natte weersomstandigheden is dit pad erg slecht en moeilijk begaanbaar.

Actie 1

Het voorstel is om bij de ingang van het complex duidelijkere bebording aan te brengen en de verharding aan te laten sluiten met het voetpad. Zie de rode pijl in afbeelding 3. De gemeente heeft toegezegd dit jaar het pad naar de zendmast van nieuw puin te voorzien. Zij zijn ook bereid de toegang bij de parkeerplaats naar het complex te verharderen zodat het complex makkelijker bereikbaar wordt voor minder validen.

Afbeelding 2: moestuin

Afbeelding 3: situatie volkstuincomplex

Afbeelding4: ingang volkstuincomplex

Afbeelding 5: toegang zendmast

2. Aanbrengen afrastering rondom het complex

Alle tuintjes zijn niet groter dan 1 are. Elk tuintje is omheind. In het verleden blijkt dat veel konijnen overlast gaven en de oogst vernielden. Mede om deze reden is besloten om elk tuintje van een omheining te voorzien.

Actie 2

Het voorstel is om rond het gehele complex een stevig goed hek te plaatsen die het aanzien van het complex aantrekkelijker maakt maar ook schadelijk wild tegen houdt. De gemeente is bereid dit samen met de volkstuintvereniging uit te voeren.

3. Renovatie interne voetpaden

Om de tuintjes te kunnen bereiken zijn voetpaden aangelegd (zie afbeelding 3 de rode lijnen). De voetpaden zijn vrij toegankelijk maar worden aan 1 zijde van het complex afgescheiden door een scharnierdeur (zie afbeelding 6). In het verleden konden deze hekjes worden afgesloten en zat er een slot op. Gedurende de afgelopen jaren is dit slot verdwenen en is het geheel toegankelijk voor publiek en wordt hier regelmatig gebruik van gemaakt om te wandelen.

Actie 3

Het plan is om de voetpaden te herstellen en iets te verbreden. Mogelijk kan een andere verharding worden aangebracht zodat ook met een rollator of een rolstoel over het voetpad kan worden gelopen (of een gedeelte binnen het complex).

Afbeelding 6: buitenrand van het complex met klaphek

Afbeelding7: voetpaden tussen de tuintjes

4. Inrichten ontmoetingstuin

Nergens kunnen volkstuinders elkaar ontmoeten en informatie uitwisselen. Er is geen centraal punt of gebouw voor de tuinders. De sociale cohesie van de volkstuinders is beperkt. Ieder is voor zich zelf bezig. De contacten bestaan vooral uit toevallige ontmoetingen wanneer je zelf op de tuin bent. Er is geen binding en er zijn geen uitwisselingen over kennis naar elkaar toe. Het ruilen van zaden of het uitdelen van stekjes, informatie over plagen of ziektes in het gewas, er is geen plek waar dit kan worden besproken. De charme van een volkstuin is vaak ook dat je gemotiveerd wordt door anderen om te ervaren hoe het is om je eigen eten te kunnen kweken. Wanneer dit mislukt dan is de lol er snel af. Het elkaar helpen om een goede oogst te bereiken is een van de drijfveren om een volkstuin te beginnen. De waarde van het overdragen van kennis en elkaar hierin helpen maakt mensen meer betrokken en enthousiast. Om dit te bereiken is een plek nodig om elkaar te ontmoeten en informatie te delen.

Actie 4

Het voorstel is een volktuintje dicht bij de ingang in te richten als ontmoetingsplek. Zie afbeelding 2 de rode stip. Hiervoor is een kapschuurtje nodig om publicaties op te kunnen hangen en bijvoorbeeld om zaden/stekken neer te leggen zodat andere tuinders hier nog iets mee kunnen doen. In de tuin moet een plek zijn om ook even te kunnen zitten. Het moet uitnodigen om even een praatje te kunnen maken of even uit te rusten met mooi weer.

De tuin moet eenvoudig zijn te onderhouden. Daarom is een goede bestrating van de tuin nodig. Het moet namelijk ook geschikt zijn voor minder validen. In de tuin worden (verhoogde) moestuinbakken aangelegd waar groenten kunnen worden gekweekt. De moestuinbakken kunnen als voorbeeldtuin dienen voor nieuwe leden. De lokatie is eveneens te gebruiken door scholen om iets te vertellen over het kweken van groenten en fruit. In de toekomst kan een natuurles hier worden gegeven. Een schets van de tuin is als bijlage toegevoegd.

Bij de uitvoering van het project zal duurzaamheid en circulariteit de aandacht krijgen. Hergebruik van materialen heeft de voorkeur. De bloembakken kunnen van gebruikte kratten of pallets worden gemaakt. De bestrating is uit te voeren met tegels die als restpartij ergens zijn overgebleven.

3

HET ONTWERP

In het ontwerp zijn een aantal onderdelen opgenomen zoals verharding voor het pad, een schuurtje verhoogde plantenbakken, fruitbomen, zitbankjes. Op deze pagina is een voorbeeld ontwerp gemaakt. Dit is een indicatie en is nog op alle punten aan te passen.

voorbeeld 1: met kas

voorbeeld 2: zonder kas

Biodiversiteit

In de uitvoering van de ontmoetingstuin zal rekening worden gehouden met het versterken van de biodiversiteit. Hierbij valt te denken aan het bouwen van een insectenhotel en het inzaaien van diverse een- en tweejarige bloemrijke planten. Vanuit de leden is ook al het idee naar voren gekomen om een bijenkast te kunnen plaatsen. Verder kunnen ook nestkastjes voor vogels worden opgehangen. Het streven is om in de tuin weinig of geen bestrijdingsmiddelen te gebruiken. De biologische en duurzame teeltwijze zal als leidraad worden gebruikt.

Communicatie met de buurt

Veel buurtbewoners maken gebruik van de volkstuin om er te wandelen en de hond uit te laten. Het is goed om in de wijk de bewoners te informeren. Hiervoor zullen de sociale netwerken worden gebruikt en ook digitaal zal hier aandacht voor zijn. Bij de ingang van het complex zal op een informatiebord uitleg worden gegeven over de diverse acties die plaats vinden.

Reacties buurtbewoners

De ideeën zijn al wat meer her en der met buurtbewoners besproken. Uit de reacties van de buurt blijkt dat zij positief staan tegenover dit initiatief. Een van de bewoners in de wijk heeft haar instemming duidelijk laten blijken en mag in dit verslag worden genoemd (Mevrouw Aasman, Reiger 65).

Samen oogst delen

Hoge plantenbakken

Uitwisselen van kennis

Onderhoud

Voor het beheer van de ontmoetingstuin zal nader overleg plaats vinden met de huurders van de tuintjes. In principe is het streven dat vrijwilligers het beheer verzorgen. Aan de hand van een overzicht van taken zullen de diverse werkzaamheden jaarrond kunnen worden uitgevoerd en verdeeld onder een werkgroep van vrijwilligers. Elk tuincomplex heeft een vrijwillige beheerder die eveneens aanspreekpunt is vanuit de vereniging voor praktische zaken tav de volkstuinten.

Het beheer van de voetpaden binnen het complex ligt bij de huurders van de volkstuintjes. Dit is opgenomen in het huishoudelijk reglement van de vereniging.

Evaluatie

Het projectidee is met de leden van de vereniging gecommuniceerd. Na de uitvoering is het belangrijk te weten hoe de leden het ervaren. Dit vergroot de betrokkenheid van de leden bij het gehele proces. Een digitale enquête kan naar de leden worden gestuurd met een aantal vragen over het gebruik van de volkstuin. De evaluatie levert ook informatie op over verbetering en aanpassingen.

Illustraties: Google maps, stockfoto's, eigen foto's

tekeningen: De Boer & Van Dorst, ontwerp bureau
Typetank